

Over de Bijbelstudiewijzer

Waarom is het begrijpend en verdiepend lezen van de Schrift zo belangrijk? Omdat de Heere tot zondaren komt in de weg van het Woord. Het zou van onverschilligheid en luiheid blijk geven wanneer wij de Schriften oppervlakkig lezen, zonder onszelf af te vragen wat de Heere hiermee tot ons te zeggen heeft. Zo zijn Gods kinderen in de Bijbel in elk geval niet met de Schriften omgegaan. Wil je een voorbeeld? Denk maar aan David in Psalm 27. Het is zijn diepste verlangen om al de dagen van zijn leven in het huis des Heeren te wonen. Waarom? Om de liefelijkheid des Heeren te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel. Bij het woord 'onderzoeken' lees je in de kanttekening dat David Gods wil en Gods genade onderzoekt in de Schriften. Wil je nog een voorbeeld? Denk maar aan de profeten in het Oude Testament. De apostel Petrus schrijft over hen dat zij de zaligheid ondervraagd en onderzocht hebben, 1 Petrus 1:10. Wat betekenen deze woorden? In de kanttekening wordt het uitgelegd: 'Want de profeten door Gods Geest daarvan onderricht zijnde, hebben altijd meer en meer daarvan gepoogd te weten'. Daarom sprak de Zaligmaker tot Zijn discipelen in Lukas 10:24: 'Want Ik zeg u, dat vele profeten en koningen hebben begeerd te zien hetgeen gij ziet, en hebben het niet gezien; en te horen hetgeen gij hoort, en hebben het niet gehoord.' Als wij bedenken dat vele profeten reikhalzend uitgezien hebben naar de komende Christus en altijd maar meer en meer daarvan wilden weten, zouden wij dan oppervlakkig de Schriften lezen? Laten ook wij het geheim van deze zaligheid ondervragen en onderzoeken met de bede of de opening van de Schriften ook in ons hart als een licht zal schijnen.

Stap 1: Lees het Bijbelgedeelte biddend en aandachtig één of twee maal door.

Het is belangrijk om de keren dat je de Bijbel opent, te beginnen en af te sluiten met het gebed. Wij hebben een verduisterd verstand, de verlichting met de Heilige Geest is onmisbaar. Voor het aandachtig lezen is belangrijk dat je jezelf afsluit van stoorzenders en in de stilte het gedeelte leest. Als je moeite hebt met concentreren, probeer dan het gedeelte hardop te lezen.

Stap 2: Schrijf in eigen woorden (per tekst of groepje teksten) op wat je gelezen hebt. Gebruik ter verduidelijking of verdieping de Kanttekeningen, de Bijbel met Uitleg of een Bijbelverklaring.

Als je in eigen woorden een gedeelte samenvat, help je jezelf om het gelezen gedeelte beter te begrijpen. Het is heel goed om een naslagwerk te gebruiken. Oefen jezelf in het stellen van vragen. Het leren begint bij het stellen van vragen. Bij deze stap gaat het om vragen over wat er staat en wat deze woorden betekenen. De kanttekeningen zijn heel waardevol. Onze vaders hebben hier een samenvatting van de Bijbelse leer weergegeven. De Bijbel met Uitleg geeft een korte samenvatting per vers. Dat kan zeker helpen, maar voor verdieping maken wij nog een stap. Naast de kanttekeningen van de Statenvertaling is de verklaring van Matthew Henry heel geschikt. Deze Engelse prediker schreef dat hij geen bladzijde zonder tranen geschreven heeft. Ook is de uitleg van Johannes Calvijn in een apart deeltje in hedendaags Nederlands uitgegeven. Neem en lees! Verder kan het boek van ds. P. den Butter 'Kompas voor kolonisten' over de brief aan de Filippenzen goed gelezen worden. Zijn boek is eenvoudig en duidelijk, als ook leerzaam. Als je op zoek gaat, kun je ook boeken vinden van schrijvers die de Schrift niet als het onfeilbare Woord van God zien en onze belijdenisgeschriften niet onderschrijven. Ongetwijfeld hebben zij ook wel leerzame dingen geschreven, maar de praktijk leert dat het lezen van zulke boeken eerder verwarring in plaats van verdieping geeft.

Stap 3: Schrijf op wat je niet begrijpt in het gelezen Bijbelgedeelte.

Onthoud bij deze stap maar het volgende: Hoe meer je opschrijft, hoe meer je ervan leert. Sommige vragen zijn te beantwoorden door iets meer over een tekst te lezen, maar neem je vragen zeker mee naar de lessen.

Stap 4: Doet dit Bijbelgedeelte je denken aan andere gedeelten uit Gods Woord?

Het is waardevol om in de Bijbel lijnen te zien. Als bijvoorbeeld Paulus schrijft over zijn bereidheid om te sterven, zou je kunnen verwijzen naar Simeon. Zulke vergelijkingen zijn leerzaam.

Stap 5: Wat leert dit Bijbelgedeelte je over wie God is, wie de mens is of over een Bijbels thema?

In elk gedeelte van de Schrift openbaart de Heere Zichzelf. Dat wil zeggen, de Heere wil ons iets leren. Het gaat niet om de mening van Paulus, maar door Paulus leert de Heere ons iets over wie Hij is als de verkiezende God,

de verzoenende Christus en de wederbarende Geest of over wie wij zijn. Het is verdiepend om jezelf af te vragen wat dit gedeelte zegt over het werk van God de Vader, het werk van God de Zoon, het werk van God de Heilige Geest, of over bijvoorbeeld Gods namen en eigenschappen. Of, wat zegt dit gedeelte over wie wij mensen zijn?

Heel wat voorbeelden van Bijbelse thema's worden genoemd in de inhoudsopgave van het vragenboekje van Abraham Hellenbroek, dit boekje is het waard om er weer bij te nemen.

Stap 6: Is er een gedeelte uit onze Belijdenisgeschriften dat goed past bij het gelezen Bijbelgedeelte?

Bij de belijdenisgeschriften denken wij aan de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels. Mogelijk kan dit overzicht je wat helpen:

Heidelbergse Catechismus	Nederlandse Geloofsbelijdenis	Dordtse Leerregels
De enige troost (Zondag 1)	Over God (Artikel 1)	Geloof en ongelooft (1.1-1.5)
Onze ellende (Zondag 2-4)	God kennen (Artikel 2)	De verkiezing (1.6-1.11)
De Middelaar (Zondag 5-6)	Over de Schrift (Artikel 3-7)	De zekerheid (1.12-1.14)
Het ware geloof (Zondag 7)	De drie-eenheid (Artikel 9-11)	De verwerping (1.15)
De drie-eenheid (Zondag 8)	Over de schepping (Artikel 12)	De troost (1.16 en 1.18)
De twaalf artikelen (Zondag 9-22)	De voorzienigheid (Artikel 13)	Jonge kinderen (1.17)
De rechtvaardiging (Zondag 23)	De zondeval (Artikel 14)	De dood van Christus (2.1-2.4)
De goede werken (Zondag 24)	De erfzonde (Artikel 15)	De verlossing (2.5-2.9)
De sacramenten (Zondag 25-30)	De verkiezing (Artikel 16)	De mens (3/4.1-7)
De prediking en de tucht (Zondag 31)	De Middelaar (Artikel 17-21)	De prediking (3/4.8-9)
De dankbaarheid (Zondag 32)	De rechtvaardiging (Artikel 22-23)	De wedergeboorte (3/4.10-17)
De bekering (Zondag 33)	De goede werken (Artikel 24-25)	Overgebleven zonden (5.1-5)
De tien geboden (Zondag 34-44)	De voorbidding (Artikel 26)	Bewaring van Gods kind (5.6-15)
Het volmaakte gebed (Zondag 45-52)	De kerk (Artikel 27-32)	
	De sacramenten (Artikel 33-36)	
	Het laatste oordeel (Artikel 37)	

Stap 7: Welk geestelijke en/of praktische boodschap van de Heere komt er tot jou vanuit dit Bijbelgedeelte?

Een geestelijke boodschap leert ons iets over hoe wij staan tegenover de Heere. Dat kan zijn dat wij leren zien wat wij missen of wat wij nodig hebben van de Heere. Dat kan ook een bevestiging zijn van wat de Heere in ons hart gewerkt heeft. Een praktische boodschap leert ons iets over hoe wij staan in huwelijk en gezin, als ook op ons werk en in ons dagelijkse leven.

Stap 8: Wat sprak je bijzonder aan in dit Bijbelgedeelte en wat/welke tekst wil je echt onthouden?

Hier mag je iets opschrijven wat je wilt bewaren. Leg dit maar biddend aan de Heere voor. Zijn licht en leiding is onmisbaar tot zaligheid.